

Osnovni podatki o uporabi spletnega orodja e-OPSA

Spletno orodje za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma (orodje e-OPSA) meri psihosocialne obremenitve zaposlenih na 17 različnih področjih ter na podlagi analize omogoča oblikovanje **specifičnih in usmerjenih ukrepov za obvladovanje psihosocialnih tveganj glede na izmerjeno stanje**.

Orodje e-OPSA vključuje **samoocenjevalni vprašalnik**, katerega izpolnjevanje traja približno **15-20 minut**. Z analizo podatkov je mogoče pridobiti **natančen vpogled v izvore, obseg in intenziteto psihosocialnih tveganj**, hkrati pa je na podlagi orodja mogoče izdelati tudi **nabor ukrepov in z njimi povezanih dejavnosti**, kot jih narekujejo sodobne smernice na področju obvladovanja psihosocialnih tveganj. S pomočjo orodja je prav tako mogoče izdelati profil tveganj za **razvoj poklicnega stresa, odsotnosti z dela (absentizma), zmanjšane učinkovitosti in storilnosti na delovnem mestu (prezentizma), odhajanja iz delovne organizacije (fluktuacija) ter izpostavljenosti nasilju na delovnem mestu**. Orodje omogoča tudi analizo splošnih **sociodemografskih in zdravstvenih podatkov zaposlenih** ter poda oceno zaposlenih o **skrbi njihovega delodajalca za zdravje zaposlenih**.

Do orodja lahko dostopate na spletni strani www.opsa.si.

Orodje e-OPSA je na voljo v treh različicah:

- e-OPSA namenjena zaposlenim v **izbranih dejavnostih javnega sektorja** (javna in državna uprava, lokalna samouprava, nekateri javni zavodi in agencije),
- e-OPSA namenjena zaposlenim v **zdravstveno socialnih dejavnostih** (bolnišnice, zdravstveni domovi, domovi za ostarele, centri za socialno delo, vzgojno-varstveni in podobni zavodi),
- splošna e-OPSA namenjena zaposlenim v **vseh ostalih sektorjih** (vzgoja, izobraževanje, predelovalne dejavnosti, IKT, trgovina, gostinstvo, promet, gradbeništvo, kmetijstvo, idr.).

Orodje e-OPSA lahko uporabljajo:

- **delodajalci** oziroma tisti, ki so v določeni delovni organizaciji skrbijo za področje spremljanja varnosti in zdravja pri delu,
- **zainteresirani posamezniki**, ki jih zanima lastna ocena obremenitev na delovnem mestu ter z njimi povezanih potencialnih posledic,
- **raziskovalci in strokovnjaki**, ki se ukvarjajo s problematiko psihosocialnih tveganj na delovnem mestu in z njimi povezanimi pojavi.

Orodje e-OPSA sestavljajo:

- **priročniki** za uporabo orodja e-OPSA v formatu pdf (posebej za vsako različico orodja);
- **spletno orodje e-OPSA**, ki vključuje samoocenjevalni vprašalnik OPISA in spletno aplikacijo, ki samodejno ponudi oceno psihosocialnih tveganj na ravni posameznika in različnih poklicnih skupin, pripravi poročilo ter ponudi nabor ustreznih ukrepov, kar si uporabnik lahko tudi natisne;
- **orodje KALDOZ**, ki omogoča izračun stroškov in pričakovanih prihrankov ter oceno pričakovane odnosnosti ukrepov promocije zdravja.

Pred uporabo e-OPSA orodja priporočamo, da preberete priročnik!

Spletno orodje e-OPSA je prosto dostopno orodje, ki ga je zasnovala raziskovalna skupina Družbenomedicinskega inštituta ZRC SAZU. Pri njegovi uporabi in pri javnih predstavitvah rezultatov, pridobljenih z orodjem e-OPSA, navajajte ustrezen vir:

Zorjan, S., Cukut Krilič, S., Šprah L. (2016). Priročnik za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma s pomočjo orodja e-OPSA (Prilagojena različica za izbrane dejavnosti zdravstvenega in socialnega sektorja). Ljubljana: Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU.

Zorjan, S., Cukut Krilič, S., Šprah L. (2016). Priročnik za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma s pomočjo orodja e-OPSA (Prilagojena različica za izbrane dejavnosti javnega sektorja). Ljubljana: Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU.

Šprah, L., Zorjan, S. (2016). Priročnik za obvladovanje psihosocialnih tveganj in absentizma s pomočjo orodja e-OPSA (Splošna različica za vse dejavnosti). Ljubljana: Družbenomedicinski inštitut ZRC SAZU.

